

Paltan näkemyksiä teollisuuspoliittisesta selonteosta

Eduskunta
Liikenne- ja viestintävaliokunta
Valtioneuvoston selonteko VNS 1/2025 vp

Tatu Rauhamäki, elinkeinopolitiikan johtaja

Elinkeinopolitiikkaa – eikä vain teollisuuspolitiikkaa: Palvelut kasvun ja kilpailukyvyn ytimessä

Selonteko kaipaa laaja-alaisempaa elinkeinopoliittista otetta, joka kattaa koko yksityisen elinkeinoelämän, ei vain perinteistä teollista tuotantoa.

- Palvelualat muodostavat yli 40 % Suomen BKT:sta, työllistävät yli miljoona ihmistä ja kattavat lähes kolmanneksen viennistä.
- Globaali palveluiden kauppa kasvaa nopeammin kuin tavarakauppa, ja digitalisaatio, tekoäly sekä aineeton arvonluonti muovaavat kilpailukenttää.
- Talouden rakenteen monipuolistaminen ja palvelualojen kasvun vahvistaminen ovat olennaisia Suomen kilpailukyvyn ja työllisyyden parantamiseksi.
- Suomen teollisuuspoliittisessa strategiassa ja selonteossa olisi tullut tarkastella elinkeinoelämää kokonaisuutena, eikä rajata näkökulmaa vain teollisuuteen. (vrt. European Industrial Strategy)

Palvelut
kirittävät
kestävään
kasvuun

Aineettomat investoinnit ja digitalisaatio tuottavuuden vetureina

Suomen tuottavuuskehitys on ollut pitkään heikko, erityisesti palvelualoilla ja aineettomien investointien osalta.

- Kasvun ja uudistumisen edellytys ovat aineettomat investoinnit: data, tekoäly, ICT, osaaminen ja brändi.
- T&K-rahoituksen vientivaatimus ja kapea määritelmä rajaavat monia toimijoita pois – rahoituksen ja verokannustimien tulisi tukea laajasti tuottavuusparannuksia myös palvelualoilla ja kotimarkkinoilla.
- Tuottavuusloikka on välttämätön koko elinkeinoelämän kilpailukyvyn vahvistamiseksi.

Palvelut
kirittävät
kestävään
kasvuun

Osaavan työvoiman saatavuus ja osaamisen tunnustaminen

Osaajapula on Suomen talouskasvun ja yritystoiminnan suurimpia pullonkauloja.

- Työelämässä hankitun osaamisen tunnistamista ja tunnustamista on kehitettävä kohti aidosti osaamisperusteista mallia, ei pelkästään tutkintojen kautta.
- Työperäisen maahanmuuton sujuvoittaminen ja kotoutumisen tukeminen ovat keskeisiä toimenpiteitä kasvun mahdollistamiseksi.
- Ennakointi- ja koulutusjärjestelmän on vastattava investointien ja kasvualojen tulevaisuuden osaamistarpeisiin.

Palvelut
kirittävät
kestävään
kasvuun

Saavutettavuus, logistiikka ja matkailu osana kilpailukykystrategiaa

Saavutettavuus on olennainen osa Suomen kilpailukykyä investointien, viennin, matkailun ja osaajien houkuttelun edellytys.

- Helsinki-Vantaan lentoaseman ja kansainvälisten lentoyhteysien kehittäminen on strategisesti tärkeää.
- Talvimerenkulun ja vaihtoehtoisten kuljetusreittien toimivuus turvaavat ulkomaankaupan häiriöttömyyttä.
- Suomen panostukset matkailun kehittämiseen ja maakuvan vahvistamiseen jäävät jälkeen kilpailijamaista – tähän tarvitaan enemmän resursseja ja pitkäjänteisyyttä.

Palvelut
kirittävät
kestävään
kasvuun

Digitalisaatio ja datainfrastruktuuri vihreän ja digitaalisen siirtymän mahdollistajina

Datainfrastruktuuri, tekoäly ja laskentakapasiteetti ovat keskeisiä tuotannontekijöitä ja arvonaluonnin lähteitä kaikilla toimialoilla.

- Suomen aseman vahvistaminen vihreiden datakeskusinvestointien kohteena tukee EU:n datastrategiaa ja tekoälyaloitteita.
- Verotuksella ei tulisi heikentää näiden investointien edellytyksiä – siksi sähköveron kiristäminen datakeskuksille on vastoin kasvun, digitalisaation ja vihreän siirtymän tavoitteita.
- Digitalisaation edistäminen on myös keskeinen ratkaisu Suomen tuottavuushaasteisiin.

Palvelut
kirittävät
kestävään
kasvuun

